

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 maja 2023 r.,

w sprawie zażalenia obrońcy skazanego na zarządzenie Przewodniczącego II

Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach,

z dnia 28 lutego 2023 r., sygn. akt II AKz 202/23, o odmowie przyjęcia zażalenia

obrońcy na rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w postanowieniu Sądu

Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKo 241/22,

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKo 241/22, Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił wnioski o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 21 stycznia 2019 r., sygn. akt II K 690/18, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 22 lipca 2019 r., sygn. akt V 2 Ka 222/19. W punkcie 2 tegoż postanowienia Sąd Apelacyjny w Katowicach zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 885,60 zł w tym VAT z tytułu obrony z urzędu skazanego w sprawie o wznowienie postępowania, a ponadto zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w wymienionym postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach wniósł adw. M. S., domagając się zasądzenia na jego rzecz oprócz przyznanej kwoty opłaty za obronę, zwrotu poniesionych wydatków w kwocie 227,- zł oraz dalszych wydatków w kwocie 6,80 zł związanych z nadaniem pocztą zażalenia.

Zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 lutego 2023 r., II AKz 202/23 odmówiono przyjęcia zażalenia z uwagi na jego niedopuszczalność z mocy ustawy.

Zażalenie na to zarządzenie złożył obrońca w części odmowy zwrotu udokumentowanych wydatków w kwocie 227,00 złotych - zarzucając naruszenie art. 616 § 1 pkt 2 w zw. z art. 616 § 2 pkt 2 w zw. z art. 618 § 1 pkt 11) k.p.c. w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Skarżący wniósł o zmianę tego rozstrzygnięcia poprzez uzupełnienie go o zwrot wydatków w kwocie 227,00 złotych oraz zasądzenie kosztów za niniejsze postępowanie zażaleniowe, które obejmują koszt korespondencji w kwocie 6,80 zł według potwierdzenia opłaty pocztowej na kopercie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Z treści przepisu art. 547 § 1 k.p.k. wyraźnie wynika, że na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania, wydane przez sąd apelacyjny lub przez Sąd Najwyższy zażalenie nie przysługuje.

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie nie podziela argumentacji zaprezentowanej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2003 r. (III KZ 37/03, LEX 80716) w zakresie dopuszczalności zażalenia na postanowienie o kosztach, zawarte w niezaskarżalnym postanowieniu sądu apelacyjnego o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania, lub pozostawieniu go bez rozpoznania.

Sąd ma obowiązek wskazania, w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie, kto, w jakiej części i zakresie ponosi koszty procesu. Obowiązek ten

wynika z treści przepisu art. 626 § 1 k.p.k., przepisu ogólnego, zawartego w dziale Kodeksu postępowania karnego, regulującym koszty procesu. Użyte w art. 626 § 1 k.p.k. określenie "orzeczenie kończące postępowanie w sprawie" oznacza orzeczenie rozstrzygające o przedmiocie postępowania, w tym o jego dopuszczalności lub niedopuszczalności, a więc odnosić je należy zarówno do postanowienia o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania, jak i postanowienia o pozostawieniu wniosku o wznowienie postępowania bez rozpoznania. Każde z tych postanowień kończy, bowiem, postępowanie w przedmiocie wznowienia postępowania toczące się na podstawie konkretnego wniosku. W myśl art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 639 k.p.k., zarówno sąd apelacyjny, jak i Sąd Najwyższy ma zatem obowiązek orzeczenia o kosztach w każdym z wymienionych postanowień.

Z ogólnego uregulowania zawartego w art. 626 § 3 k.p.k. wynika, że na orzeczenie w przedmiocie kosztów służy zażalenie, jeżeli nie wniesiono apelacji. W przepisie tym stworzono zatem możliwość zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów zażaleniem, o ile nie wniesiono apelacji (od wyroku), w której zaskarżono m.in. orzeczenie o kosztach. Zasadnie przyjmuje się, że przewidziane w art. 626 § 3 k.p.k. uregulowanie odnosi się nie tylko do orzeczeń wydanych na podstawie art. 626 § 1 i 2 k.p.k., ale także do innych orzeczeń o kosztach - w tym np. rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżalnym postanowieniu o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania lub o pozostawieniu go bez rozpoznania, wydanym przez sąd okręgowy (art. 547 § 1 zd. pierwsze k.p.k.).

Nie jest natomiast kwestionowany pogląd, że przewidziana w art. 626 § 3 k.p.k. zaskarżalność orzeczenia w przedmiocie kosztów nie jest dopuszczalna w odniesieniu do orzeczeń sądu odwoławczego (por. art. 426 § 1 k.p.k.). W przepisie tym wprowadzono zasadę, że niedopuszczalne jest zaskarżenie rozstrzygnięcia o kosztach zawartego w orzeczeniu niezaskarżalnym. Skoro ustawa wyłącza dopuszczalność zaskarżenia całego orzeczenia i nie reguluje odrębnie kwestii zaskarżalności poszczególnych rozstrzygnięć w nim zawartych, zaskarżenie takiego rozstrzygnięcia nie jest, więc, dopuszczalne (zob. postanowienie SN z dnia 25 listopada 2009 r., sygn. akt III KZ 74/09, Lex nr 553901).

Tym samym zasadnie odmówiono w zaskarżonym zarządzeniu przyjęcia zażalenia obrońcy, z uwagi na jego niedopuszczalność z mocy ustawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.